

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Petri Leurenii Societatis Jesu, SS. Theologiæ
Doctoris, & SS. Canonum Professoris Vicarius Episcopalis,
Sive Tractatus Quaternarius Per Quæstiones & Responsa
Canonica Deductus**

Leuren, Peter

Coloniae Agrippinae, 1708

Capvt Septimvm. De Potestate Coadjutoris.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74203](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74203)

agat nomine Coadjuti, sed proprio seu nomine ecclesie, licet aliàs representet eum, quatenus agit & inseruit loco illius. Unde etiam, ut Barbof. & Garc. poterit Coadjutor dare suffragium in electione ad præbendam quam præterdit Coadjutus. Idem vice versa tenent Barbof. & Garc. de Coadjuto, quod & hic possit interesse capitulo, & dare votum, ubi agitur de negotio Coadjutoris, nisi forte ut Barbof. ibidem tractaretur de re spectante ad ipsam Coadjutoriam, quæ particulariter spectat ad ipsum Coadjutum. uti id ipsum è contra de Coadjuto limitat Ventrigl. nimirum ut procedat, quando non tangitur consecutivè interesse ipsius Coadjutoris; in eo enim casu debere illum exire ait, ex quo jam tractatur de interesse proprio.

2. Verumtamen Castrop. *loc. cit. n. 23.* credit, tam Coadjutum quàm Coadjutorem excludendum, seu debere exire de Capitulo, quoribus negotium tractatur alterutrinus utilitatem principaliter respiciens; eò quod ob mutuum unius ab alio dependentiam & respectum suspicio esse possit injusti processus. Item non solum quis recusari possit, dum suffragium ferre debet in utilitatem suorum: commodum autem Coadjuti respectu Coadjutoris, & hujus respectu Coadjuti reputandum sit commodum proprium, vel suorum, quia unus ad alium pertinet. Tenet nihilominus Remouch. *c. 15. n. 6.* quod licet Coadjutor in causa ipsius Coadjuti non possit interesse Capitulo tanquam Coadjutor, nihilominus in qualitate Canonici non denegandum ipsi suffragium, uti nec Coadjuto in causa particulari Coadjutoris, modò in re aut cau-

sa ipsis communi, v. g. Coadjutoria, non sit dandum suffragium.

Quaestio 396. An & cui Coadjutor teneatur reddere rationem suæ administrationis?

Resp. Teneri Coadjutores Prælati Coadjuti (si fiat sana mentis) ac eorundem Capitulis, seu etiam ipsorum Prælatorum successoribus (si hoc antea non fecerint) reddere rationem plenariam administrationis suæ. Engels *ad tit. de cler. agror. Laym. ad c. unic. cit. eod. in 6. s. præsent. n. 4.* juxta expressum textum ejusdem cap. unic. ubi dum Bonifacius VIII. ait: *aut Prælatorum successoribus*; satis indicat se loqui de Coadjutoribus Prælatorum temporalibus; cum aliàs in Coadjutoris perpetuis successor Prælati Coadjuti sit ipse Coadjutor, qui sibi ipsi reddere rationem administrationis suæ nequit, cetera verò, quæ in dicto textu habentur, etiam Coadjutoribus perpetuis applicari possunt. Addit quoque Franc. *in cit. c. unic. n. 2.* apud Laym. *loc. cit.* has rationes iterato à Coadjuto peti posse ut revideantur, dummodo super rationibus factis transactum non fuerit juxta *l. unic. c. de errore calculi. D.* sicutque hoc in puncto Coadjutor à tutore & curatore; quòd hi rationes reddere non teneantur nisi officio finito. *l. si tutor. ff. de tutel. Laym. loc. cit.* cujus etiam discriminis ibidem ex Ancharano hanc affert rationem, quod Coadjutoris officium indeterminati sit temporis; cum nesciatur, quando moriturus sit Prælati; officium autem Curatoris & Tutoris determinati sit temporis, nimirum iis à jure præfixi, quo exspiret.

CAPUT SEPTIMUM.

De potestate Coadjutoris.

Quaestio 397. Qua in genere sit potestas seu facultas Coadjutoris.

1. **R**esp. primò. Potestas & facultas Coadjutoris Episcopi, & Prælatorum dependet à forma concessionis Coadjutoria, seu à tenore litterarum, specialibusque prærogativis illis per Papam juxta exigentiam ecclesie, sive in temporalibus sive spiritalibus, vel etiam iis liberaliter concessis. Gonz. *ad reg. 8. gl. 5. s. 9. n. 94.* Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. n. 23.* Remouch. *c. 15. n. 2.* Pignat. *tom. 4. consult. 185. n. 22.* Barbof. *jur. eccl. l. 3. c. 10. n. 23.* Pavin. *de visitat. Paril. l. 7. q. 20. n. 19.* Unde ad considerandam facultatem Coadjutoris ante omnia inspiciendus est tenor litterarum harum. Gonz. Pavin. Ventrigl. *ll. cit.* Pignat. *loc. cit. n. 1.* Tondur. *qq. benef. p. 2. c. 1. s. 13. n. 23.* ubi: quod attinet controversias, quæ nonnunquam oriuntur inter Coadjutum & Coadjutorem, certum est, imprimis verba & clausulas in literis Coadjutoria adhibitas attendendas esse &c. non enim omnes Coadjutoriarum literæ habeat eadem privilegia. Pignat. *tom. 9. consult. 84. n. 6.* sic v. g. aliqua literæ habent, quod Coadjutor habeat vocem activam & passivam, alia quod vocem tantum activam habeat in Capitulo. Pignat. *loc. cit.* alii Coadjutores nullam habent vocem in Capitulo, aut ei intervenire nequeunt; quia de iis nihil in literis; Coadjutoria au-

tem, ut dictum, sunt odiosa & strictè intelligenda. Pignat. *loc. cit. n. 7.*

2. Porro forma illa concessionis seu tenor litterarum ut plurimum restringitur ad facultatem faciendi ea, quæ ad coadjutoris officium de jure vel consuetudine spectant, ita ut in capitulo, choro & processionibus aliisque actibus capitularibus, officii divinis, funeralibus, functionibus ecclesiasticis absente coadjuto interesse possit & debeat. Pignat. *tom. 4. consult. 185. n. 1.* Dixi, quæ de jure vel consuetudine spectant ad ejus officium. De jure autem generali Coadjutor tantum supplet in necessariis, & sic aliis canonicis volentibus supplere nulla erit necessitas muneris Coadjutoris. Pignat. *n. 5.* De consuetudine verò, ut Coadjutores, qui sunt minus digni veris Canonicis, is æquiparentur in functionibus peragendis à veris Canonicis, ac ut se ingerant ultra formam Coadjutoria, constare debet vel in genere vel in particulari; debetque esse præscripta spatio. 40. annorum juxta Pignat. *loc. cit. n. 5.* Atque ita facultas data Coadjutoribus in literis Coadjutoria tota versatur circa ea, in quibus Coadjuto deficiente minueretur ecclesie servitium, qualia sunt, quæ jam enumerata sunt & similia de necessitate & jure proprio ad ipsum Coadjutum spectantia, v. g. cantatur missæ ex obligatione, & ad quas dicendas vigore testamenti, & fundationis teneantur Coadjuti juxta dicta supra. Pignat. *loc. cit. n. 4.* Non verò facultas dicta versatur circa functiones honorarias, quas ipse Coadjutor

tanquam verus canonicus obire posset, si impeditus non esset, & in quibus supplere possunt, & contendunt alii canonici, adeoque tales, in quibus deficiente coadjuto non minueretur servitium ecclesie; coadjutoria enim datur pro servitio & necessitate ecclesie, non pro honore coadjutoris. Pignat. loc. cit. n. 3. ubi illud ipsum exemplificat, nimirum, quod juxta expressam S. Congregationis Rituum declarationem & præceptum in una civitate Castellæ. 24. Maji 1636. non liceat Coadjutoribus Canonicorum, absentibus aut impeditis Coadjutoris facere assistentiam Episcopo solemniter celebranti, vel cum cappa divinis interessenti, sed hoc spectet ad Canonicos veros ordine successivo. Item quod ad missarum solemnium, quas cantare posset, non tamen ex obligatione tenetur coadjutus, decantationem non admittantur Coadjutores; cum ob aliorum Canonicorum, contentendum supplere in hac cantatione honorifica, supplementum non minuetur servitium Ecclesie. Siquidem eodem tempore, quo ab alio canonico missa cantatur, Coadjutor possit adesse in choro. Pignat. n. 2. Sic quoque officium & facultas Coadjutoris non intrat in iis functionibus, ad quas singuli Canonici eliguntur. Pignat. n. 2. citans Gavantum in manuali, Episcoporum v. Coadjutor. in add. n. 23. adeoque non potest exercere officia, ad quæ Coadjutus specialiter electus est; cum in his, quæ speciali nominatione competunt Coadjuto, non venit Coadjutor, nec eum repræsentat. Barbof. de can. & dignit. 6. 29. num. 40. citans Garc. p. 4. c. 5. in addit. ad num. 38.

3. Ex dictis jam vides, non semper datam Coadjutori facultatem faciendi generaliter omnia, quæ spectant ad coadjutum, sive quæ potest coadjutus, etiam si specialiter per superiorem non limitetur; nisi forte id ipsum sit eam limitari, quod aliqua competentis coadjuto non exprimitur in literis coadjutoris; adeoque jam universalius verum non esse, quod ait Engels ad rit. de cler. agrot. n. 4. & alii quidam: coadjutorem regulariter habere eandem potestatem, quam habet coadjutus, nisi specialiter per superiorem coadjutoris hac potestas restringatur. Sed & generale illud: Coadjutori competunt functiones Coadjuti; absolute & simpliciter non competit, nisi Coadjutoribus dignitarum; quia illi, licet sedent in stallo dignitatis, ita debent facere functiones spectantes ad dignitatem Coadjutam, secus ac accidit in Coadjutoribus Canonicorum, ut pore qui sedere debent & incedere ultimo loco post omnes Canonicos juxta expressam declarationem S. Congregat. Rituum in Ferrariensi, 2. Jun. 1640. Pignat. loc. cit. n. 3. dicens hanc ipsam esse differentiam inter Coadjutores dignitatum & inter Coadjutores Canonicorum.

4. Neque hucusque dictis obstat, quod S. Congregatio Rituum teste Pignat. loc. cit. n. 2. responderit aliquando, Coadjutores debere facere functiones pro Coadjuto post omnes Canonicos; nam id intelligendum de functionibus, quas debet, & tenetur facere uti Coadjutor, & casu quo alii Canonici reculerent, ut servire altari, hebdomadam facere, Lectiones & Antiphonas canere, suffragium in Capitulo dare, processionibus interesse & alia hujusmodi, in quibus plenius satisfit servitio ecclesie ob majorem numerum. Pignat. cit. num. 3.

5. Respond. secundò, Quod si tamen ex formationis Coadjutorie de facultate Coadjutoris satis constare nequirit, videndum est, ex qua causa

R. Lemenis Tract. II. De Coadjut.

datus Coadjutor, ut deprehendatur, ad quid se extendat ejus potestas & administratio. Barbof. jur. eccles. l. 3. c. 10. n. 23. Sic si Episcopo bene administranti spiritualia datus Coadjutor ob temporalia v. g. ob timorem dilapidationis, illius potestas, & officium verfabitur circa temporalia, & in his liberam habebit administrationem absque eo, quod se extendat ad spiritualia, & in his administrare possit, Barbof. ibidem n. 24. sic datus ob infirmitatem & senium, extendet se illa facultas ad administranda etiam spiritualia, quæ Prælati illi incumbant, quæque is ob dictas causas administrare nequit. Sic si ob dementiam Prælati datus ei Coadjutor, potestatem habet generalem & liberam administrandi omnia tam in temporalibus quam spiritualibus. Barbof. loc. cit. n. 25. Paris. de resign. l. 7. q. 20. n. 25.

Quæstio 398. An Coadjutor possit deservire pro Coadjuto absente vel impedito sine ejus consensu, seu eo nolente?

R Esp. negativè. Idque etiam si Coadjutus ob infirmitatem, aliudve justum impedimentum servire nequirit. Garc. p. 4. c. 5. n. 58. & seq. Fagn. in c. nulla. de concess. præb. n. 60. Engels ad rit. de cler. agrot. n. 6. contra Navar. cons. 2. de cler. agrot. n. 5. ed quod in literis Coadjutoria dici solet, quod coadjutor non possit se in regimine, & administratione, & fructuum perceptione intromittere, nisi volente coadjuto, seu de ejus consensu tantum; per ea autem verba non prohibeatur ei solum perceptio fructuum seu administratio temporalium, sed etiam dictum servitium, assistentia in choro & capitulo, aliisque actibus capitularibus; ed quod id sit regimen & administratio canonicatis & dignitatis. Garc. loc. cit. Sed neque coadjutus tenetur deservire in divinis per coadjutorem in iis casibus, quibus alias propter legitimum impedimentum posset in absentia lucrari fructus & distributiones. Engels loc. cit. juxta dicta à nobis cap. præced. in quæstionum coadjutus infirmus, non serviente pro eo coadjutore, habeatur pro præsentente. Quamvis Castrop. tract. 13. d. 1. p. 10. n. 9. multandum judicet talem Coadjutum impeditum nolentem pro se tempore illius impedimenti deservire Coadjutorem. Contrarium est, ubi Coadjutor datus dementi; is enim solus & liberè administrare potest omnia; cum talis prælatus consensum vel disensum rationalem prætare nequeat. Fagn. in c. ex parte. de cler. agrot. n. 18. juxta dicta à nobis quæst. præced.

Quæstio 399. An igitur Coadjutor cum futura successione datus Episcopo, alteri ve Prælati non dementi, aut alias omnino non inhabili, sed propter gravem infirmitatem munia pastoralia per seipsum exercere non valenti, cum libera potestate administrandi &c. prout in Bulla Coadjutorie dicitur, possit solus administrare, quæ sunt jurisdictionis spiritualis & temporalis, ipso Prælati contradicente.

R Esp. Non posse illum solum exequi & expeditare ea, quibus talis Prælatus ratione biter contradicit. Fagn. loc. cit. n. 9. Suadet id ipsum coadjutoris nomen, quo dicitur talis, quia coadjutur, adeoque non solus expedit omnia. Fagn. ibid. n. 20. Item Coadjutoris definitio, quæ juxta Jo. And. Abb. Card. &c. definitur: qui ad hoc datur ex causa juris vel iudicis autoritate, ut coadjuret ministri

vel presidentis officium. Fagn. n. 21. suaderetur & inde, quod Prælatus talis Coadjutor retineat in habitu potestatem & jurisdictionem; ac sic frustra eam retineret, si causâ suadente, illius usum non haberet juxta illud Philosophi. 3. metaph. c. 1. frustra est potentia seu habitus, qui non potest in ullis casibus reduci ad actum, Fagn. loc. cit. Denique non permittit id reverentia debita Prælato Coadjuto, ut eodem invito omnia possit expedire Coadjutor, in quem translata non est penitus jurisdictio quod ad habitum; sed cui solum communicata quod ad exercitium, Fagn. n. 23.

2. Neque his obstat primò c. 42. de elect. in 6. ubi dicitur is, cui procuratio seu administratio cathedralis Ecclesia plena & libera in spiritualibus & temporalibus à sede apostolica est commissâ, potest omnia, qua jurisdictionis episcopalis existunt, & qua potest electus exequi, confirmatus liberè exercere &c. Nam ut patet, non loquitur de Coadjutore. Fagn. loc. cit. n. 24. Nec obstat secundò verba illa generalia in Bulla Coadjutoria apponi solita: cum plena & libera potestate: quia, ut rectè Fagn. cit. n. 24. restringuntur ad ea, quæ de jure vel consuetudine pertinent ad Coadjutoris officium. Nec denique obstat, quod Coadjutor etiam detur invito; id enim non auget potestatem Coadjutoris. Fagn. loc. cit.

3. Atque ex his jam infertur, Coadjutorem talem perpetuum datum tali Episcopo cum facultate plena & omnimoda in spiritualibus, & temporalibus administrandi ea omnia, quæ ad officium Coadjutoris spectant, minimè posse se immiscere in exercitiis pontificalium, neque jurisdictionalium, quibus defungi potest vel vult Episcopus, nec solum ea expedire, in quibus ex rationabili causa contradicit Episcopus. Fagn. cit. n. 24. in fine. Quamvis ea, quæ Episcopo impedito, potest & vult expedire Coadjutor per seipsum, Episcopus non possit delegare alteri. Fagn. n. 25. Similiter quæ Coadjutor in casibus sibi à jure vel consuetudine permittis gessit, Episcopus non possit revocare. Fagn. n. 26.

Quaestio 400. An Coadjutor exercere possit officia, ad quæ electus Coadjutor.

1. **R**esp. negativè Castrop. cit. p. 10. n. 17. in fine. Remouch. c. 15. n. 17. Barbof. jur. eccl. l. 3. c. 10. n. 81. citans Garc. in addit. ad n. 88. c. 5. p. 4. In his enim, quæ speciali nominatione competunt Coadjuto, non venit Coadjutor, aut eum representat. Barbof. loc. cit. Multò minùs itaque commissio facta dignitati potest transire in ejus Coadjutorem; idque non solum, ubi expressum fuit nomen proprium Coadjuti Prælati seu constituti in dignitate illa; sed etiam ubi illud non expressum. Barbof. loc. cit. n. 73. citans Garciam ubi ante post n. 130. dub. 28.

2. An vero aliunde Coadjutor nequeat esse Judex Apostolicus seu delegatus Papæ, vel designari Judex synodalis; quia nimirum Coadjutoria non est verè dignitas, & Coadjutor Prælatus vel Canoniceus, licet sit in servitio Ecclesiæ, adeoque non habet qualitates requisitas vi cap. statutum. de rescrip. in 6. ad talem delegationem. in eo, inquam, non conveniunt AA. Negant id ipsium ob dictam rationem Barbof. & Garc. ll. cit. E contra affirmat Acosta de Andrada ad Bulla cruciat. q. 75. cui adhæret Castrop. tract. 3. d. 1. p. 10. n. 39. ed quod etsi Coadjutores non sint Canonici & dignitates propriè habeant tamen omnes præminentias, prærogativas & honores, qui canonicis & dignitatibus con-

ceduntur. Item quia fictione juris sunt Canonici & dignitates

Quaestio 401. An Coadjutor residere possit interessendo divinis, & de servitio in ecclesia; & lucrari fructus principali seu Coadjuto excommunicato?

1. **R**esp. ad primum affirmativè. Barbof. loc. cit. n. 87. Castrop. loc. cit. n. 16. Garc. p. 4. c. 5. n. 84. citans Leo, in thes. fori eccl. c. 19. n. 66. & Rotam in Coadjutoria Salmant. contra Gonz. gl. 5. §. 9. n. 128. Rationem dant; quod Coadjutor non serviat nomine Coadjuti, sed proprio & Ecclesiæ; nec præstat ea munia incumbentia præbendæ vel dignitati Coadjuti ex potestate ab eo accepta, sed accepta à Papa, qui illum constituit Coadjutorem, proinde non obstat regul. jur. 67. quod alicui suo non licet nomine, neque alieno licebit, nec regul. 72. qui facit per alium, est perinde, ac si faceret per seipsum. adeoque sicut à divinis & acquisitione fructuum excluditur excommunicatus, sic etiam qui eum repræsentat, ejusque loco hæc facit. Nam id verum est, si non tantum ejus loco, sed etiam ejus nomine, & in vi potestatis ab eo acceptæ similia exerceat; quia in tantum plus non potest quam ipse principalis. Castropal. loc. cit. Illud tamen obstat videtur huic sententiæ, quod pro se offert Gonz. n. 126. & 127. quod sicut procedere non potest Episcopus excommunicatus, ita nec ejus Vicarius; & quod per excommunicationem Episcopi suspensus sit ejus Vicarius, ut tradunt apud Gonz. Maranta in pr. judicialip. 4. dist. 5. n. 70. Guttier. qq. canon. l. 1. q. 1. n. 83. & 84. Rebuff. in concord. tit. de excom. non vitand. gl. 1.

2. Resp. ad secundum: Quamvis Coadjutor Coadjuto excommunicato lucrari nequeat fructus beneficii aut distributiones residendo & assistendo. Gonz. loc. cit. n. 125. Barbof. Castrop. Garc. ll. cit. non quidem ob defectum aliquem, quem ipse habet, sed ob incapacitatem & inhabilitatem, quam habet Coadjutor. Castropal. excommunicatus enim sibi neque fructus neque distributiones lucratur, argumento c. pastoralis. §. verum. de sent. excom. Gonz. n. 223. Verumtamè si Coadjutori aliquid de fructibus vel distributionibus assignatum est pro congrua seu servitio, ut quandoque fit, id sibi lucrabitur, non obstante excommunicatione coadjuti, quæ illi, & non alteri nocere debet. Barbof. Castrop. ll. cit. Garc. loc. cit. n. 85.

Quaestio 402. An Coadjutor possit in electionibus, provisionibus aliisque actibus committere vices suas.

Resp. affirmativè Castrop. loc. cit. n. 35. citans Garciam p. 4. c. 5. n. 135. Etsi enim Coadjutor locum teneat Coadjuti, ejusque personam repræsentet, repræsentat tamen illam nomine Ecclesiæ, & ex potestate ab ea, & non à Coadjuto accepta. Sed neque est procurator coadjuti, sed Ecclesiæ. & esto esset procurator coadjuti; quia tamen esset procurator illius generalis ad beneficii administrationem, & non specialis ad aliquod particulare negotium, potest vices suas committere alteri; juxta textum c. 1. §. in de procurat. in 6. ita ferè Castrop.

Quaestio

Quaestio 403. Quid in particulari possit vel non possit Coadjutor Episcopi?

Respondeo primò: posse Coadjutorem per urbem; de licentia tamen Episcopi Coadjuti benedicere populo. Barbof. *loc. cit. num. 41.* juxta Declar. S. Congregat. Rituum. 31. Jan. 1561. apud Pisec. in *pr. Episc. p. 1. c. 1. n. 10.* Campanil. & alios. Idem tenet Gonz. *loc. cit. n. 4. in fine.* ex Navar. *conf. 3. n. 3. & 4. de Cler. agrot.* inquit: potest Coadjutor Episcopi in spiritualibus dare benedictionem, & sedere in Cathedra sicut ipse Episcopus.

2. Secundò: Episcopus Coadjutor durante vita sui principalis non potest solenniter, & pontificaliter ingredi civitatem aut diocesim. Tondur. *qq. benef. p. 3. c. 194. n. 1.* Barbof. *loc. cit. nu. 35.* juxta ejusdem S. Congregat. rituum declarationem. Ex eo liquidem, quòd non habeat jus in re respectu Episcopatus, sed tantum ad rem (quod etsi sit considerabile quòd ad dispositiones facientes mentionem de jure quæ sit non tollendo, ut Gonz. *loc. cit. n. 79.* non est tamen tale jus; quòd operetur, ut ipse sit Prælatus Ecclesiæ. Tondur.) non debet recognosci tanquam superior & caput, sed ut Coadjutor: & eo magis, quia contingere potest, ut non succedat in Episcopatu, sed prior moriatur. Barbof. juxta verba dictæ declarationis.

3. Tertio: Coadjutor non habet facultatem dandi indulgentias; sed si quas Archiepiscopus concedere potest & vult, ejus nomine sunt publicanda. Barbof. *num. 43.* juxta eandem declarationem.

4. Quarto: Coadjutor Archiepiscopi non potest uti cruce in divinis, nec in functionibus pontificalibus; neque dum incedit per urbem; cum crux sit signum & ornamentum dignitatis & jurisdictionis, quarum utraque caret Coadjutor. Barbof. *n. 37.* apud quem vide plura alia spectantia ad ceremonialia, quæ potest, aut nequit Coadjutor.

5. Quinto: Denique non potest Coadjutor Episcopi sanæ mentis cum futura successione concedere jus patronatus. Gonz. *gl. 5. §. 2. num. 35.* citans Mandol. in *reg. 11. q. 5. n. 7. & 8.* Achil. *decis. 1. per totam de reb. Eccl. non alienand.* De cætero quid possit in materia beneficii; vide post tractatum speciali quæst.

Quaestio 404. Num Coadjutor & Coadjutus simul possint inservire & interesse divinis, aliisque functionibus & actibus?

Respond. Non posse utrumque simul inservire ut præbendam seu Canonicum, seu ut representantes duos præbendatos; cum sit una tantum præbenda; uni autem præbendæ formaliter simul inservire nequeunt duo in eodem officio, tenent Castrop. *tract. 13. d. 1. p. 10. n. 24.* Garc. *p. 4. c. 5. n. 107.* Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. n. 50.* ubi, quòd Coadjutor & Coadjutus non possint simul eodem tempore interesse uti Canonicos in Choro aut Capitulo, possit tamen unus interesse ut Canonici, & alter ut privatus; pro qua sententia citatur quoque à Barbof. Besold. *de præcedentia. c. 2. n. 25. in fine.*

Non tamen esse inconveniens, quòd simul interesse possint in habitu canonicali in processionibus, & Missarum solenniis, Coadjutus in loco suæ auctoritatis, & Coadjutor in novissimo loco

post cæteros Canonicos, tenent Sebast. Casar de *Eccl. Hierarch. d. 14. §. 9. n. 13.* & qui eum refert, Barbof. *cit. c. 10.* Sic ait Remouch. *c. 15. n. 6.* possunt ambo esse simul in Capitulo, sub diversis tamen respectibus, sufficitque, quòd in omnibus sit aliqua subordinatio. Sic quoque respondisse S. Congregationem Concilii 5. Jun. 1655. nimirum Coadjutores Canonicorum posse interesse Choro & divinis officiis, etiam quando Canonici Coadjuti intersunt, cum his tamen conditionibus: consentientibus Coadjuti & in ultimo loco; non verò in Capitulis & aliis actibus, testatur Pignat. *tom. 4. conf. 185. n. 40.* Ad fundamentum quoque Garcæ, quòd non possint representare duos Canonicos, sed unum solum, respondet Barbof. & Casar, id solum concludere, quòd duplicem vocem non habeant, nec duplices lucentur distributiones; non verò quòd ad interessentiam, quæ utrique diverso respectu convenit; uti id patet in Rectore principali & ejus Vicario, dum simul in ecclesia interesse potest Rector principalis & talis Vicarius ut Vicarius; & sic usu receptum videmus in Episcopo & ejus Vicario generali. De cætero posse utrumque simul deservire uni præbendæ in diversis ejusdem præbendæ officiis, v. g. ut dum unus afficit Choro, alter interim existit in Capitulo vel in negotiis ecclesiæ, aut temporalium regimine occupatur, dubium non est. Castrop. *loc. cit.* ubi etiam, quòd nil veteri, quòd minus unus afficit divinis ut Canonicus, & alter ut persona privata; cum in isto casu unus solus afficit canonicaliter, & neque Coadjutus ob Coadjutorem vel contra privari debeat potestate interveniendi.

Quaestio 405. An Coadjutores Canonicorum habeant vocem activam, & passivam in electionibus Canonicorum; & in officiis sede vacante?

Respond. affirmative. Garc. *p. 4. c. 5. num. 87. & 88.* Castrop. *loc. cit. num. 17.* citans Leo. in *thes. for. eccles. c. 19. n. 69. & 70.* Conceditur namque Coadjutori plena & libera potestas præbendam administrandi perinde, ac si propriarius præfens esset. Item conceduntur omnes prærogativa & præminentia, quæ Coadjuto competunt. Conceditur etiam illi habere vocem in Capitulo; sed ex qualibet harum concessione eligere & eligi potest. ergò. Castrop. Proceditque id ipsum de voce passiva, etiam in Coadjutoria concessione dictum esset, quòd possit habere vocem activam, nihil dicendo de passiva. Verba enim illa ad majorem declarationem debent cæteri prolata; non verò taxativè; seu ad potestatis diminutionem. Garc. *loc. cit. num. 88.* & ex eo Castropal.

Quaestio 406. An Coadjutor possit optare?

Respond. Possit eum in ecclesia, ubi viget consuetudo optandi, optare, non sibi, sed Coadjuto. Barbof. *de Jur. Eccl. l. 3. n. 71.* citans Monet. *de opt. can. q. 8. n. 152.* & Declarationem S. Congregat. Rituum in Colombriensi 16. Septemb. 1606. Ventrigl. *tom. 2. annot. 13. n. 38.* & *tom. 1. annot. 6. n. 14.* ubi, quòd si Coadjutus consentiat vel non dissentiat, Coadjutor per se optare possit in beneficium Coadjuti.

Quaestio 407. Num Coadjutor impedire possit, quò minus Coadjutus optet præbendam aliam; vel cogere ut optet aliam?

R Esp. primò: Coadjutor in vi Coadjutoria cum futura successione sibi concessa impedire potest Coadjutum, quò minus is, ubi viget illa consuetudo optandi, si in gratia Coadjutoria concessa est futura successio, quò ad Canonicatum & præbendam duntaxat illi annexam, & non quò ad præbendam illam seu præstimonium, super quo cadit optio, seu quò optandum; tunc enim Coadjutus non potest optare novam præbendam, utpote in qua jam non poterit succedere Coadjutor; & primam dimittere nequit, utpote ad quam jus habet, & quæ adjudicata est Coadjutori per Coadjutoriam cum futura successione.

2. Contrarium est, siue Coadjutor impedire nequit, quò minus Coadjutus optare possit, si in gratia Coadjutoria concessa est futura successio non solum ad præbendam, quam de facto habet Coadjutus, sed etiam ad præbendam de novo optandam, & priori dimissa subrogandam; quia jam in nullo derogatur juri quæsito Coadjutoris; nec quicquam inconueniens obstat; & gratia Coadjutoria, quæ principaliter ad favorem Coadjuti concessa, ut Gonz. gl. 5. §. 9. num. 82. ex Puteo de eis. 98. l. 2. & Rota in Salmantina Coadjutoria. 2. Jan. 1593. non debet illi esse nociva, juxta regul. quod ob gravem. de reg. jur. in 6. Ita sub hac distinctione tradit Gonz. ad reg. 2. gl. 34. n. 97. quem sequitur Ventrigl. tom. 1. annot. 6. n. 12.

3. Verùm ista distinctio non probatur Garcia, quem sequuntur Lotterius & Barbof. eò quòd nusquam conceditur gratia Coadjutoria ita contractata ad præbendam à Coadjutore habitam, ut is aliam optare nequeat, ut Lotter. de re benef. l. 2. §. 25. n. 59. Proinde tradunt hi AA. Lotter. loc. cit. n. 6. Barbof. de Can. & Dignit. c. 29. n. 29. Garc. p. 4. c. 5. n. 150. quòd Canonicus habens Coadjutorem cum futura successione possit absolute & indistinctè optare præbendam novam, & illa nova seu de novo optata vi subrogationis maneat affecta & reservata Coadjutori, & hunc in ea successurum. Siquidem affectio illa, quæ fuit adjecta priori præbendæ, transit per viam hujusmodi subrogationis in præbendam optatam, ut Lotter. citans pro hoc Cardin. cons. 126. n. 3. & tnc. dilecto. de præb. in 6. n. 7. Simonet. de reserv. q. 45. n. 8. Rotam in Urgell. Canonicatus. 9. Maji. 1593. & in Cordub. Coadjutoria. 7. Nov. 1619. Sic quoque aliàs ut Garcias loc. cit. habens præbendam reservatam potest optare aliam, quæ subintrat in locum reservatæ, & dimissa manet libera.

4. Resp. tamen secundò: posse Coadjutorem impedire Coadjutum, quò minus valeat dimissa pinguiore præbendæ optare tenuiorem; quia hoc esset in præjudicium Coadjutoris, qui jus habet ad præbendam illam pinguiorem, quòd illasum illi servari nequit, nisi per subrogationem alterius præbendæ non minus pinguis. Ventrigl. loc. cit. n. 13. qui etiam n. 14. subjungit in casu, quo Coadjutus, vacante præbendæ pinguiore, nollit in præjudicium Coadjutoris eam optare, posse Coadjutorem, dum is in concessione Coadjutoria habet facultatem optandi (uti quandoque conceditur) per se optare, etiam nolente Coadjuto, ne aliàs illa optandi facultas ei data frustratorie. Si verò illam facultatem optandi non haberet in concessione Coadjutoria sibi facta, non posse il-

lum, nolente Coadjuto, optare. Nihilominus si Coadjutus nollit optare in odium & fraudem Coadjutoris; cum fraus nulli patrocinari debeat, judicare se, quòd Coadjutor posset comparere eoram legitimo Superiore, & compellere Coadjutum ad optandum. De cætero posse Coadjutorem, si Coadjutus consentiat, vel non dissentiat, optare per se in beneficium Coadjuti juxta dicta quaest. præced.

5. Resp. tertio: ubi in optione mutatur titulus v.g. ubi portionarius optat Canonicatum, adhuc potest habens Coadjutorem cum futura successione optare aliud beneficium abique eo, quòd in hoc casu præjudicetur Coadjutori. Siquidem in primo dimisso, utpote per optionem secundi vacante, Coadjutor succedit. Garc. n. 120. nisi forè, ut addit, fuerit consuetudo particularis seu obliervantia, quòd non habens beneficium liberum non possit optare.

6. Resp. quarto: Coadjutoria cum futura successione obstat, quò minus Coadjutus optare possit beneficium cum præhabito retinendum, v.g. Dignitatem tenendam cum præhabito Canonicatu juxta ecclesiæ alicujus consuetudinem, & tunc haberet & retineret Coadjutorem in uno beneficio, nempe Canonicatu, & non in alio, nempe in Dignitate, in qua deberet resideere; non obstante, quòd Coadjutor Canonicatus resideeret. Garc. loc. cit. num. 121.

Quaestio 408. An Coadjutores exercere possint in habitu canonicali functiones aliquas in diversis ecclesiis fieri ibidem solitas ab invitatis ad invitantium libitum?

R Espondet negativè Pignat. tom. 4. consult. 185. n. 11. servitium enim Coadjutoris ex forma Coadjutoria restrictum est ad supplendum quo Coadjuto, ubi Coadjutus est obligatus in propria ecclesiæ & in actibus Capitularibus in ea celebrandis, & functionibus in illa, vel occasibus illius peragendis, non autem ad functiones, ad quas vel Coadjutus vel Coadjutor invitaretur ad libitum invitantium, stante præsertim quòd Coadjutores extra suam ecclesiæ, & sine Capitulo nullam habeant prærogativam. Unde in consensu aliorum sacerdotum non procedunt juxta Declarationem S. Congregat. Rituum citandas cap. seq. Pignat. loc. cit. qui etiam addit n. 13. in fine, esse admodum indecens, habitum canonicalem permissum Coadjutori ad effectum coadjuvandi in cathedrali adhibere ad libitum in quocumque loco contra declarationem S. Congr. Rituum, quæ ipsismet Canonicis veris prohibet deferre habitum canonicalem, dum interveniunt ut singuli, etiam intra cathedralem in functionibus cum aliis presbyteris; ut patet in una Comensi. 22. Nov. 1643. & in una Capuana. 20. Maji 1651. quas recitat. Ad hæc, ut habet Pignat. n. 19. non probatur, quòd Canonicis ratione habitus prærogativa debeatur, quando sponte, & ex ambitione vel lucro se inferioribus immiscunt. De cætero non satis probat Pignat. quòd in confirmationem locum habet n. 13. Quòd ne vi quidem consuetudinis 40. annorum id fieri possit, ut Coadjutus in habitu canonicali eodem tempore adsit in choro, & Coadjutor in habitu quoque canonicali in ecclesiæ (intellige aliâ) eò quòd hæc consuetudo non solum sit contra jus, sed etiam irrationabilis ex eo, quòd vel sic adsint, seu adesse videantur eodem

tempore duo Canonici ejusdem Canoniciatûs. Nam si inconueniens multoq; minus irrationabile non fit, & ex eo non inferitur aut censetur duos Canonicos esse ejusdem Canoniciatûs, quod Coadjutor & Coadjutor simul in habitu canonicali intersint processionibus & Missarum solenniis, conueniens quoque non erit ad iudicandum, duos esse ejusdem Canoniciatûs Canonicos, adeo que irrationabile, dum simul comparent in habitu canonicali in diuersis ecclesiis & functionibus, Videtur proinde sustinenda potius talis consuetudo, ubi de cetero præscripta legitime, ut Coadjutor Canonici in aliena ecclesia invitatus compareat, & functiones quasdam exerceat.

Quaestio 409. An Coadjutor possit facere alienationes bonorum ecclesiasticorum?

Respond. Coadjutorem prorsus abstinere debere ab omni alienatione bonorum, siue ad principalem ipsum, siue ad ecclesiam spectantium. Engels ad tit. de Cler. egrot. Laym. ad c. unic. h. e. in f. juxta expressum cit. cap. textum. Excipiuntur tamen ea bona mobilia, quæ seruando seruari non possunt. Laym. loc. cit. n. 1. juxta gl. hic. v. abstinentes, & argumento l. lex qua, cod. de administ. Tutor. ubi idem dicitur de Tutore.

Quaestio 410. Quid Coadjutor Episcopi possit in materia beneficali?

1. Respond. primò in genere: facultatem illam conferendi beneficia, recipiendi resignationes, aliâque similia agendi in materia beneficali dependere ex tenore literarum Coadjutoria, & potestate in iis specialiter Coadjutori concessa. Paris. de resign. l. 7. q. 20. n. 19. citans quamplures cum communi juxta dicta superius in genere.

2. Resp. secundò: quòd si ea potestas non exprimitur in literis, neque quicquam ei contrarium, attendenda & distinguenda sunt causæ dationis Coadjutoria, & videndum ad quid datus Coadjutor. Paris. loc. cit. n. 20. & ex eo Remouch. c. 15. n. 9. Fagn. in c. ex parte. de Cler. egrot. n. 24. ex Jo. And. Sic itaque primò, si datus Episcopo Coadjutor ob dementiam, vel mentis impedimentum & debilitatem (intellige tantam, ut ipse ea præstare non possit) poterit Coadjutor conferre beneficia, resignationes recipere, permutantibus auctoritatem præstare, confirmare electos, instituere presentatos, beneficia erigere, unire, dismembrare, aliâque omnia facere in hac materia, quæ potest ipse Episcopus sanæ mentis; habet enim tunc omnimodam jurisdictionem & administrationem episcopalem Coadjutor. Paris. loc. cit. num. 25. & seq. citatis quamplurimis, Remouch. loc. cit. Laym. in c. unic. de Cler. egrot. in 6. n. 2. Fagn. loc. cit. Garc. p. 5. c. 4. n. 270. Azor. Inst. mor. p. 2. l. 6. c. 25. q. 15. Qui AA. etsi loquantur in specie de resignatione beneficiorum, vel de collatione, par tamen in omnibus aliis est ratio. Nec obstat, quòd etiam in dicto casu dementia Episcopi prohibeatur Coadjuto alienatio; collatio autem beneficii, præsertim libera, censetur donatio aliqua. Nam alienationis nomine Administratori prohibita intelligitur alienatio voluntaria, non necessaria; Argumento l. alienatione. ff. familia hirciscunda; beneficii autem collatio est

alienatio seu donatio quædam necessaria nomine Ecclesiæ facienda. Laym. loc. cit.

2. Sic secundò: si datus Coadjutor ob temporalia, siue quia Episcopus malè administrat temporalia, sicut nihil habet tunc Coadjutor administrationis circa cetera spiritualia, ita etiam nihil in materia beneficali. Fagn. loc. cit. Paris. loc. cit. n. 21. & 22.

3. Sic tertio, si datus illi est quò ad temporalia, & spiritualia, non quidem ob malam negligentemque eorum administrationem, sed ob senium, infirmitatem, aliâque causam extrinsecam, non potest sibi jus aut facultatem collationis aliâque in materia beneficali præstandi arguere, sed debet illam prerogativam tanquam specialiter juris auctoritate competentem & reservatam relinquere principali. Garc. loc. cit. n. 265. citans Pavin. de potest. Capitul. sed. vac. p. 2. q. 1. n. 8. Selvam p. 2. q. 4. Coraf. p. 2. c. 4. à n. 9. & c. Remouch. loc. cit. Card. de Luca de Paroch. d. 35. n. 9. ubi, quòd Coadjutor excepto casu dementia Episcopi non habet potestatem in beneficalibus. Laym. loc. cit. n. 3. contra Gonz. gl. 5. §. 9. num. 4. Campegium de Coadjutor. Episc. n. 10. Navar. conf. 3. de Cler. egrot. apud Garciam. Ab una enim parte per dationem Coadjutoris Episcopus seu principalis non amittit illam facultatem: Ab altera parte Papa dat Coadjutori solùm potestatem exercendi spiritualia & temporalia, quæ jure vel consuetudine pertinent ad Coadjutoris officium; intèr ea autem non sunt, quæ principalis Rector potest & vult agere per seipsum. Garc. loc. cit. n. 274. Sed neque in hoc casu Episcopus tenetur beneficia cum consilio aut auxilio Coadjutoris conferre; quia nec ad hoc datur Episcopo Coadjutor. Garc. loc. cit. Laym. loc. cit. n. 3. ubi: quòd quamvis quæ agenda sunt ab Episcopo Coadjuto, expedire eum oporteat cum consilio Coadjutoris, de substantia tamen actûs non esse arbitror, ut Coadjutor adhibeatur, nempe in consilium. Cujus tamen contrarium foret, siue Episcopus non posset conferre sine consilio & consensu Coadjutoris, si is ei datus ob dilapidationem, seu malam beneficiorum administrationem. Garc. loc. cit. n. 273. citans Oldradum in c. Venerabilis. de off. Deleg. in 6.

4. Nihilominus & in hoc casu, ubi Episcopus Coadjutor talis est, ut in beneficalibus consensus, & auctoritatem ipsemet præstare possit, Coadjutor cum consensu Episcopi conferre possit. Paris. loc. cit. n. 23. quin & subsistunt collationes ab eo factæ cum tacita Episcopi permissione; quippe qui vocatus in partem sollicitudinis, adeoque ut talis cum illa subordinatione Coadjuto associatus omnimodam administrationem, jus & jurisdictionem habens in supplementum vel negligentis, omissentis, vel permittentis Coadjuti supplendo jure providet de beneficiis, quæ aliàs non vacare interest Ecclesiæ. Remouch. loc. cit. n. 10. qui etiam n. 11. concludit, sic Coadjutorem vi potestatis suæ coadjutorialis habere facultatem, jurisdictionem seu jus conferendi beneficia & officia, saltem moraliter siue habitualiter, nempe Coadjuto permittente, aut non conferente, vel providere non valente.

* *